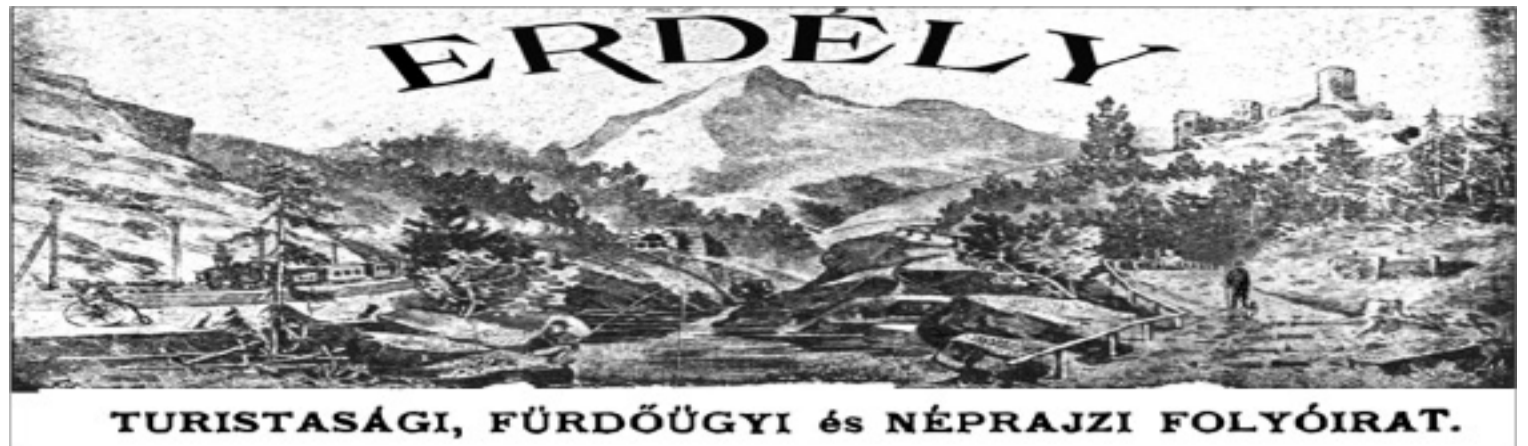

Erdély

ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 214. szám
2026/6.Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 ÉrtesítőjeSzerkesztőség (info@ekekolozsvar.ro):
Kismihály Boglárka, Pál GyöngyiA következő lapszám megjelenik:
2026. július 10.

Júliusi bakancslista

- **Július 1. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 4. (szombat):** Vasvári Pál Kerékpáros Emléktúra (100 km, 1700 m teljes szintemelkedés), részvétel a tóparti megemlékezésen 14 órakor. Igény esetén biztosítjuk a visszaszállítást Kolozsvárra (amennyiben összegyűl 17 jelentkező). Bejelentkezés online. Indulás reggel 8-kor a *Kolozsvári Rádió* épületétől. Szervező: Szőke Enikő.
- **Július 8. (szerda):** Hagyományos séta az István-forráshoz (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 11. (szombat):** Gyalogtúra a Hója-gerincen a Bongár-forrásokig (16 km, 300 m szintkülönbség). Találkozás a *Kolozsvári Rádió* épülete előtt (Donát út 160.) 9.30 órakor. Szervező: Kiss János.
- **Július 15. (szerda):** Hagyományos séta a Cérna-forráshoz (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 19. (vasárnap):** Vizes gyermektúra a Kapusi-szorosban (12 km, 170 m teljes szintemelkedés). Utazás kiskocsikkal, találkozás reggel 10 órakor Kiskapuson. Bejelentkezés online. A túra során több alkalommal is át fogunk kelni a patakon, ezért javasolt a túraszandál vagy vízi cipő használata. A nagy fű miatt helyenként a hosszú nadrág is javasolt. Szervező: Filep Ingrid.
- **Július 22. (szerda):** Hagyományos séta a Rejtett forráshoz (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.
- **Július 25. (szombat):** Gyalogtúra a Bükkben az alábbi útvonalon: Binder-forrás – Barthakilátó – Brüll-kilátó – Slamovics-ház – Cérnaforrás (13 km, 260 m teljes szintemelkedés). Indulás a monostori végállomástól reggel 9 órakor. Szervező: Csorba Anna.
- **Július 29. (szerda):** Hagyományos séta a Páter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szabó János.

Augusztusi előzetes

- **Augusztus 4–9. (kedd–vasárnap):** 33. EKE Vándortábor Gyergyócsomafalván. Túraleírások és részletek a www.ekevandortabor.ro weboldalon, online regisztráció hamarosan. Szervező: Gyergyószéki EKE.

Ügyfélszolgálat

Keddtől péntekig előzetes telefonos egyeztetés alapján (Kolozsvár, Magyar / 21 Decembrie 1989 utca 116., az udvarban a bal oldali épület).
Figyelem! Július 20–24. között irodánk zárva lesz. Irodavezető: Kismihály Boglárka (0771-535848). Pénztár: az ügyfélszolgálati irodában. További naprakész információk a honlapon (ekekolozsvar.ro) vagy az egyesület Facebook-oldalán (EKE - Kolozsvár1891)

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

Csorba Anna: 0740-407652
Filep Ingrid: 0744-751300
Kiss János: 0364-807639
Szabó János: 0757-220682

Elnök: Kovács Zsuzsa – 0747-070790
Irodavezető: Kismihály Boglárka – 0771-535848

Szászföld rejtett kincsei

■ Április 26-án szerveztük meg Barzszuly Vikivel közös honismereti kirándulássorozatunk ötödik, egyben tavaszi évadzáró állomását, Szászföld másképp címmel. Úgy indultam neki, hogy már sokszor jártam Szászföldön – ki ne ismerné a leghíresebb állomásait? Arra gondoltam, vajon mi maradhatott még, amit nem láttam? Hát, bőven volt meglepetésben részem.

Első állomásunk a keresdi Bethlen-kastély volt. Ezt az épületet sokan ismerik fényképekről: ikonikus a belső udvarról készült kép a loggiaival és a lépcsősorral, amely az első emeletre vezet. Ugyanakkor ez csak egy része az egész épülethez tartozóknak. A romos épületek, amelyek a 90-es években fogadták az ide látogatókat, mára komoly felújításokon estek át, és kifejezetten jó állapotban találtuk őket. Jelenleg a Dévai Szent Ferenc Alapítvány használatában van a birtok, s több próbálkozás után úgy döntöttek, hogy egy látogatható, múzeumként működő kastélyt alakítsanak ki itt. A torony tetején az új színes cserepek az egykori pompára utalnak, a tornyon álló darabontalokok pedig ma is ugyanúgy őrzik a kastélyt, mint hajdanán. A legszebb helyiség, amely megmaradt bennem, az a kis szögletes erkély, amely az asszonyok szobájából nyílik, rálátást enged a falura és a birtok angolkertjére, és amelyet Bethlen Elek építtetett a kisasszonyok számára. Azt is megtudtuk, hogy kápolnájában tartották az első református istentisztelet Erdélyben.

A következő megállónk az almakeréki evangélikus templom volt. Almakerék csodálatos kis szász falu, ahol a házak megőrizték eredeti formájukat és díszeket – remélhetőleg a helyiek tudatos döntésének köszönhetően, hogy a következő nemzedékek is megcsodálhassák ezt az egységes faluképet. Az élénk, friss tavaszi színek is hozzájárultak ahhoz, hogy az élmény még maradandóbb legyen. A templomban megcsodálhattuk az egyik legjobb állapotban fennmaradt 14. századi gótikus falfestményt, amely az egész szentélyt beborítja. Viki lelkesedése a gótikus stílus iránt ragadós volt; mindenki csendben szemlélte a falakon látható, kecsesen és elegánsan megfestett alakokat. Kis ke-

Az ikonikus keresdi Bethlen-kastély

resgélés után rátaláltunk Szent Apollónia alakjára is. Igaz, a középkorban a „fogászat” többnyire kimerült a fogó használatában, pont ez a tárgy segített a kép felismerésében is.

Kis buszozás után a küllőalmási református templom műemlékegyüttese következett, ahol a helyi tiszteletes nagy szeretettel fogadott bennünket. Mesélt a település kihívásairól és a jelenlegi kisebbségi lét nehézségeiről is. A templom felújításra vár: a tetőszerkezetet már kicserélték, a belső tér munkálatai pedig ezután következnek. Itt is reménykednek abban, hogy sikerül majd feltárni a falfestményeket, különösen a mennyezeti festések kerülhetnek elő. A tiszteletes úr felel a somogyomi gyülekezetéről is, ahol egy gyönyörű, ékszerdoboz-méretű református templom szolgálja ki a híveket. Mellette pedig meglátogathattuk az evangélikus templomot is. Azt hiszem, kijelenthetem, hogy még ilyen kulturális meglepetésben nem volt részem: kívülről nagy, romos, torony nélküli templomot láttunk, az udvaron egy fa harangtorony és félméteres fűvet... és amikor beléptünk, elállt a lélegzetünk. Ugyanis 2017-ben a templom északi falán, a fehér mészréteg alatt több mint 100 négyzetméteren, négy regiszterben el-

helyezkedő, Erdély egyik legösszefüggőbb középkori falképegyüttesét tárták fel. A felső regiszter Szent László legendáját jeleníti meg. Olyan, mint ha egy középkori mesekönyvet lapoznánk, ahol Erdély legfontosabb vallási és hitéleti elemei jelennek meg: Szent László legendája, Jézus élete és halála, Szűz Mária, Szent István... A restaurálás még az elején tart, de folyamatban van, s biztos vagyok benne, hogy amikor elkészül, ismét teljes szépségében csodálhatjuk majd meg.

Lassan elértünk kirándulásunk utolsó pontjához is, Medgyesre, ahol el-sétáltunk a Forkesch-kaputorony mellett egészen a központig. Viki mesélt nekünk a város történelméről, az egykori viszonyokról és Medgyes fontosságáról. Megtudtuk, hogy a Schuller-házban fogadta Báthory István azt a küldöttséget, amely elhozta számára a hírt, hogy Lengyelország királyává választották. Örömeiben és hálából Medgyesnek ajándékozott egy birtokot, amelynek jövedelméből a várost körülvevő falakat építették és javították.

Ezután meglátogattuk az evangélikus templomot is, ahol megcsodáltuk az eredeti szárnyas oltárt, amely a felállítás óta a helyén áll. A gyönyörűen festett nyolc tábla a passiót ábrázolja a késő gótika felfogásában. Rengeteg apró csoda rejtőzik még a templomban, lehetetlen mindet felsorolni, ezért tisztelt olvasómat is arra hívom, fedezzék fel önk is.

Hazafelé tartva mindenki elgondolkodhatott a látottakon, és azon, hogy nem mindig kell kontinenseket átrepülni ahhoz, hogy apró csodákat fedezzünk fel: elég egyet sétálni a csodálatos Erdélyben. Természetesen sokat segít, ha egy lelkes, magasan képzett művészettörténész is velünk tart, aki lépésről lépésre mesél ezekről a kincsekről. Köszönjük szépen, Barzszuly Viktória!

Ígérjük, hogy ezzel újabb honismereti sorozattal térünk vissza, hogy Viki segítségével további rejtett kincseket fedezhessünk fel.

Az almakeréki evangélikus templom az egyik legjobb állapotban fennmaradt 14. századi gótikus falfestményt őrzi

Filep Ingrid

Elkészett krókusztúra a Sík-havason

Május 24-én kihasználva a csodás időjárást a Sík-havasra (Vf. Briței) indultunk túrázni egy lelkes 21 fős csapattal. Bár a kirándulást áprilisban Krókuszok kavalkádja címmel hirdettük meg, abban reménykedve, hogy májusban sikerül elcsípnünk a teljes virágzást. Sajnos a hó sokkal hamarabb elolvadt, mint azt gondoltuk volna, így már a hónap elején előbújtak a sáfrányok, lilává festve az egész hegyet. Ahogy teltek a napok, egyre inkább aggódtunk, hogy teljesen el fognak hervadni a virágok, akiktől érdeklődtünk pedig azt mondták, hogy ne nagyon reménykedjünk. Már-már gondolkodtunk a túra lemondásán, hiszen a jelentkezők is nehezen gyülekeztek, viszont amikor láttuk, hogy milyen szép időt jósolnak vasárnapra, mégis úgy döntöttünk, hogy teszünk egy próbát.

KISMIHÁLY BOGLÁRKA

Vasárnap reggel gyorsan beléptem a Pádis szerelmesei Facebook-csoportba, ahol egy személy jelezte, hogy előző nap jártak fent a Sík-havason, s találtak még virágokat. Ekkor felcsillant a remény, hogy talán mégsem kell csalódást okoznom a résztvevőknek, s ha a végtelen krókuszmezők nem is fognak várni, de néhány szál virágot mégis találunk majd. A csapat nagy része már kora reggel gyülekezett Kolozsváron, hárman pedig Kalotaszentkirályon csatlakoztunk a kisbusz utasaihoz. Néhányan reggeli szundikálásra használták ki a majdnem másfél órás utat, mások beszélgetéssel ütötték el az időt, így szinte észrevétlenül meg is érkezünk a hágóra, ahonnan a túra indult. Mivel a nap hétágra sütött, a szélzsekit be lehetett pakolni a hátizsákba, rövid eligazítás után pedig neki is vágunk a meredek domboldalnak. A reggeli fényben fürdőző üde zöld lombkoronák, az ég virító kékje és a friss fenyőillat pillanatok alatt küzde elémnkéből a város zaját, így teljes mértékben rá tudunk hangolódni a természetre, miközben felfele kaptattunk. A napkrémek, a kalapok és a napszemüvegek is hamar előkerültek, az első szuszszanasnyi időt kihasználva pedig le is vettünk magunkról a

plusz rétegeket, hiszen a kaptató rendszeren beindította a hőtermelést. Az út szélén élénk mocsári gólyahírek sárgállottak, de egy-egy szál sáfrány is árválkodott magában jelezve a tavasz végét. A Muncelu Mare alatt található fakitermelői úton haladva kezdett kinyílni előttünk a táj, így a Sasbércet, az Égett-kőt, a Fehér-köveket, illetve a Vlegyásza-csúcsot is könnyedén be tudtuk azonosítani. Csupán a fakitermelés szomorú eredménye rontott az össz-képen, így nem időztünk sokat. Az erdőből kiérve egy tágas legelőn találtuk magunkat, ahol leheveredtünk a fűbe, és jóízűen elfogyasztottuk a tízórainkat. Itt már nagyon közel voltunk a Néma-havashoz, viszont az ellenkező irányba indultunk, tovább elhaladva a Mikó-havas mellett, a távolban pedig a Sík-havas is feltűnt, amelyen néhány apró hófolt fehérlett. Hamarosan rátértünk a Vlegyásza irányából érkező kék sáv jelzésre, s ezen haladtunk tovább a nyílt terepen, élvezve a kellemesen hűs szellőt és egymás társaságát. Az ominózus, égből nyúló fakereszt mellett elhaladva tudtuk, hogy közeledünk, hamarosan pedig meg is pillantottuk a Tolvajkó jellegzetes sziklát és a nemrég épített menedékhelyet, ahol újabb energizáló szünetet tartottunk a „csúcstámadás” előtt. Egyik társunk

A SZERZŐ FELVÉTELE

Csoportkép a Tolvajkónél

vidáman hívta fel a figyelmünket, hogy a ház alatt még nyílnak a krókuszok, így nem jöttünk hiába. Tavaly áprilisban szerveztük meg ugyanezt a túrát, akkor a virágok nagy része elő volt bújva a föld alól, viszont túl korán érkezünk, így a szirmok még nem voltak kinyílvak. Miután feltöltöttük energialeveleinket, tovább indultunk a Sík-havas irányába, hamarosan pedig letértünk a kék jelzésről, hogy jobbról másszunk fel a csúcsra. Amint kitartóan haladtunk előre, itt-ott lila kis virágok jelentek meg a fűben, nemsokára pedig a távolban egy lila folt lettünk figyelmesek. Nagyon megörültünk, így gyorsan megszavaztuk, hogy teszünk egy kis kitérőt a csúcs előtt. Amikor pedig elindultunk a távoli lila folt felé, kiderült: sokkal közelebb, épp előttünk is van egy hasonló kis liget, így pillanatok alatt

sáfrányok százai vettek körül minket. Szinte nem is hittünk a szemünknek, hiszen csodával határos módon ezen a részen még nem nyíltak el a virágok, mi pedig nem győztük fényképezni őket, s gyönyörködni a szépségükben. Miután beteltünk a különleges látvánnyal, elindultunk a csúcs felé, elhaladtunk egy hófolt mellett, majd a borókák között keresve az ösvényt, felértünk a Sík-havas legmagasabb pontjára (1759 m), ahonnan pazar kilátás nyílt a Vlegyászára, a Bocászára, a Nagy-Biharra, sőt, még a Rozsda-szakadékat is be tudtuk azonosítani. Lefeje igazi útvesztőben éreztük magunkat a borókásban csörtetve, de sikerült utat találunk, így rövidesen le is értünk az egyenesebb terepre, s hamarosan ismét becsatlakoztunk a kék sáv jelzésbe, amely visszavezetett a Tol-

vajkóhoz. Miután elkészült a csoportkép, néhányan a falatozás és a napfürdőzés mellett döntöttek, a többiekkel pedig felmászunk a sziklákra, ahonnan teljes kilátás nyílt az alattunk elterülő Oncsásza-rétre, a Pádisi-fensíkra és a Mócok templomára. A távcső is előkerült, így végigpásztáztuk a látóhatárt, majd miután visszatértünk a többiekhez, mi is falatoztunk és pihentünk egyet, majd elindultunk hazafelé. A nap erős sugarai nem kegyelmeztek, így néhány társunknak rákvörösen izzott a nyaka, a visszafelé vezető út monotóniája pedig kezdett fárasztóvá válni mindannyiunk számára. Összességében viszont hálásak voltunk, hogy ilyen szép idővel áldottak meg az égiek, a virágokról nem is beszélve, így elégedetten és pozitív energiákkal telve szálltunk fel a kisbuszra.

Gyermektúra a Vlegyászára

■ Huszonkilenc család aprajánagyja kelt útra május 23-án, szombat reggel. Úti céljuk nem volt mindennapi: az Erdélyi-szigethegység második legmagasabb csúcsa, az 1836 méter magas Vlegyásza, más néven Vigyázó. Különösen kuriózumnak számított az útvonal, mivel sok résztvevő most járt itt először.

A negyven gyermeket ötven felnőtt kísérte el, és mondhatni minden feltétel adott volt egy nagyszerű túrához, amely a Vlegyásza menedékház alatti parkolóból indult. A háztól pontosan 400 méter szintkülönbséget kellett leküzdeni az úti célig, de a gyermekeknek ez meg sem kottyant; sokan a legkisebbek közül is saját lábukon jutottak fel a csúcsra. Igaz, néha megállásra készítette őket a táj szépsége, különösen a mindenütt felbukkanó rengeteg katicabogár. A tetőn pazar kilátás fogadott: délnyugatra a Bocásza-csúcs, délre pedig – hozzánk közelebb – a Mikó-havas (Miciáu) és a Néma-havas (Nimăiasa) tárult élénk. Csodálkozva tapasztaltuk, hogy nyugati irányban a Dregán-völgyi víztározó teljesen ki volt száradva. Azt

A SZERZŐ FELVÉTELE

A csúcson mindenki megkapta a jól megérdemelt matricát

is nyugtáztuk, hogy a tavaly júniusban leégett meteorológiai állomás helyén már egy új, bár kisebb épület áll.

A pihenő alkalmával, a csúcstábla melletti kis faasztalon osztottuk ki a gyermekeknek a túra-füzeteket, az EKE-matricákat és

az ilyenkor szokásos kis ajándékokat. Ezúttal sem maradt el a *Somvirág, somvirág* című dal előadása, amely már-már a gyer-

mektúrák indulójává vált, ahogy a süteményezés is. Az apróságoknak egy vicces dalt is sikerült megtanítani, amelyet még gyermekkoromban énekeltünk a szüleimmel a kirándulások alkalmával: „Nékünk olyan vezető kell, kinek a lába csámpás, / Kinek feje éjjel-nappal világító lámpás.”

A csúcstól ugyanazon az úton mentünk vissza a menedékházhoz, ahol már vártak az előre megrendelt ételek. A kínálat fénypontja a csokis és lekváros palacsinta volt, amelyből közel ötven fogyott el. Mivel a tervezett öt óra helyett nagyjából 4,5 óra alatt mindenki teljesítette a 8 kilométeres távot, a menedékház melletti padokon ráerősen sütkérezett a társaság a kellemes napsütésben.

Gratulálunk minden kis résztvevőnek, különösen annak fényében, hogy a gyermekek átlagéletkora mindössze 6,5 év volt.

És íme a legkisebb résztvevők: Gnandt Hugó (7 hónapos), Szász-Barra Zoé (1 éves), valamint Simon-Várhelyi Mátyás (1 év 9 hónapos).

Veres Ágnes